

Kommunledningskontoret
Ingela Paulisdotter

Yttrande - Förslag för en stärkt minoritetspolitik SOU 2017:60

Gällivare kommun ser positivt på den utredning som gjorts angående en "stärkt minoritetspolitik" och instämmer i stort i de resonemang och bedömningar som gjorts. Kommunen vill speciellt uppmärksamma följande områden i utredningen:

3.8.2. Minoritetspolitiken behöver integreras bättre inom andra områden.
Positivt att detta område synliggörs och blir sektorsövergripande.

4.2.2. En stärkt medvetenhet om minoritetspolitiken.
Positivt med att tydliggöra arbetet utifrån "skyldighet" om mål och riktlinjer.

4.3.4. Förutsättningar för barn och ungdomar bör beaktas särskilt.
Positivt att ungdomsperspektivet tydliggörs utifrån beslut/insatser gällande minoriteterna.

4.4.3. Tilläggsbelopp när en kommun ingår i förvaltningsområde för alla tre språk.

Barn-, utbildnings- och kulturförvaltningen ser att merkostnader i förskola kommer att uppkomma främst för att vakanshålla platser på avdelningar/förskolor med undervisning på minoritetsspråk. Förvaltningen ser inga samordningsvinster och anser därför att ett tilläggsbelopp bör utgå även för det tredje minoritetsspråket.

4.4. Statsbidrag till kommuner i förvaltningsområde.
Positivt att nuvarande ordning om statsbidrag för kommunens merkostnader behålls. Det är dock viktigt att påtala att de förstärkta förslagen kring förskola och annan pedagogisk verksamhet kan medföra ytterligare merkostnader för kommunen.

5.2. En nystart för uppföljning och samordning av minoritetspolitiken.
Positivt med målbilden att utveckla samordning och uppföljning utifrån de brister som har uppmärksammats. Om man inrättar en särskild myndighet för detta är det viktigt att Sametingets och Länsstyrelsen Stockholms erfarenheter och kunskap tas tillvara i det fortsatta arbetet med att utveckla minoritetspolitiken.

6.2.1. Stöd till förskolans huvudmän.
Positivt att Skolverket blir stödfunktion gällande tillämpning av förskola på minoritetsspråk, även metodstöd och fortbildning.

Postadress	Telefon	Telefax	Bankgiro	Hemsida
Gällivare kommun 982 81 GÄLLIVARE	0970-81 80 00	0970-144 51	754-1576	www.gellivare.se E-post: post@gallivare.se

6.3.4 och 6.3.5. Angående förskola och skollagen.

Positivt med större tydlighet gällande förskola på minoritetsspråk. Reglering i skollagen ger förmodligen större möjligheter att "bredda" minoritetspolitiken. Att vakanshålla platser för att ha beredskap för fyramånadersregeln på minoritetsspråksavdelningar/-förskolor kan innebära stora merkostnader för kommunen, särskilt med tanke på det stora geografiska området som Gällivare kommun har, vilket innebär att det inte alltid kommer att vara möjligt att samla alla barn som efterfrågar undervisning på ett minoritetsspråk på samma förskola/avdelning. Dessa merkostnader kan variera mellan olika perioder beroende på efterfrågan.

6.3.6. Samordning av beredning av förslag.

Det är viktigt att behandlingen av denna utredning samordnas med det kommande betänkandet från utredningen Förbättrade möjligheter för elever att utveckla sitt nationella minoritetsspråk. Vi konstaterar dock att inte heller denna utredning har som uppdrag att behandla undervisningen i fritidshemmet eller förskoleklass. För Gällivare kommun med stora geografiska avstånd kan en lösning på rekryteringsproblem i vissa fall vara att hitta samverkan mellan för- och grundskola samt förskoleklass och fritidshem.

7.3. En tydligare reglering av kommunens skyldigheter.

Positivt med större tydlighet gällande äldreomsorg på minoritetsspråk (språk och kultur). Reglering i socialtjänstlagen ger förmodligen större förutsättningar för att "bredda" minoritetspolitiken.

7.4. Biståndsbedömningen.

Positivt med en skyldighet gällande information av kommuner i förvaltningsområdena om rätten/möjligheten till äldreomsorg på minoritetsspråk.

8.2.2. Utbildningsmöjligheter bör ses över.

Det är positivt att utbildningsmöjligheter ses över. Detta uppdrag bör påskyndas och övergångsregler bör gälla tills dessa utbildningar finns på plats. Det är ytterst viktigt att utbildningsväsendet framtida tydliga uppdragsutbildningar för att kommunerna överhuvudtaget ska nå framgång i utökad kompetens. Utredningen tar inte tillräckligt i beaktande de utökade kostnaderna som tillkommer om krav ställs på viss förutsägbarhet det vill säga i vilka sammanhang och vid vilka tillfällen det finns möjlighet att använda minoritetsspråket. Det är därmed mycket tveksamt att de nuvarande statsbidragen täcker kostnadsökningen.

Sammanfattningsvis kan sägas att minoritetspolitiken förmodligen synliggörs på ett bredare sätt om den blir sektorsövergripande, istället för att bli ett "stuprörsarbete" vid sidan om. De skyldigheter som kan komma att förtydligas genom lagar/riktlinjer måste dock ställas i relation till kommunala förutsättningar att uppfylla dessa. Det kommunala självstyret att kunna "utforma" efter förutsättningar kan vara betydelsefullt särskilt för små kommuner som ibland behöver hitta speciella lösningar för att tillgodose aktuella behov. Behovet att behålla sitt språk och kulturella identitet får inte begränsas till enbart personalen utan det bör tas hänsyn till även övrig gemenskap och samvaro till exempel att brukarna har möjlighet att umgås med andra med samma språk och kultur samt kommunens övriga satsningar riktade till målgruppen.

Lars Alriksson
Kommunstyrelsens ordförande